

Regionaal Crisisplan 2022-2025

Veiligheidsregio Fryslân

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Leeswijzer	4
1.2 Wettelijke taak en definities	5
1.3 Relatie met andere planvorming	6
1.4 Besluitvorming en beheer	7
2. Crisisorganisatie Veiligheidsregio Fryslân	8
2.1 Meldkamer	11
2.2 Commando Plaats Incident	12
2.3 Regionaal Operationeel Team	13
2.4 Gemeentelijk Beleidsteam	14
2.5 Regionaal Beleidsteam	15
2.6 Coördinatieteam Waddeneilenaden	16
3. Opschalingsmodellen	17
3.1 Acute crisis	18
3.2 Niet-acute situaties of sluimerende crisis	20
3.3 Driehoeksoverleg	22
4. Processen en procesverantwoordelijkheid	23
4.1 Melding en alarmering	24
4.2 Op- en afschalen	24
4.3 Leiding en coördinatie	25
4.4 Informatiemanagement	25
4.4.1 Informatieknooppunt	25
4.5 Crisiscommunicatie	26
4.6 Personeelszorg en logistiek	26
5. Algemene en functionele keten	27
6. Bovenregionale samenwerking en de nationale crisisstructuur	29
6.1 Bovenregionale samenwerking	30
6.2 De Nationale crisisstructuur	31
7. Netwerkvorming	33
7.1 Netwerkpartners	34
7.2 Burgerinitiatieven	34
7.3 Bijstand en steun	35
8. Nafase en herstel	36
9. Bijlagen	38
9.1 Processen per discipline	39
9.1.1 Brandweezorg	39
9.1.2 Geneeskundige zorg	41
9.1.3 Politiezorg	42
9.1.4 Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie	44
9.1.5 Waterbeheer en Scheepvaartzorg	46
9.2 Afkortingen	47

1. Inleiding

1. Inleiding

Samen met burgers, bedrijven, instellingen en andere partners werkt Veiligheidsregio Fryslân aan een veilig en gezond Fryslân. Of het nu gaat om een flitsramp of om een langdurige crisis zoals de containercalamiteit (2019) of de coronacrisis (2020-2021). Eigen verantwoordelijkheid, (zelf)redzaamheid en participatie van burgers, bedrijven en instellingen worden waar mogelijk benut.

De context waarbinnen de crisisorganisatie opereert verandert. We leven in een wereld waarin ontwikkelingen elkaar sneller opvolgen en in een samenleving die meer en meer digitaal verbonden is. Incidenten en crises worden steeds complexer, zijn vaker grensoverschrijdend en het aantal betrokken partijen groeit. Ook lokale incidenten vragen vaker om een duiding of bestuurlijke reactie. Dit brengt nieuwe veiligheidsvraagstukken met zich mee en daarom blijft onze crisisorganisatie zich voortdurend ontwikkelen. Professionaliteit, weerbaarheid en flexibiliteit staan daarbij centraal.

Het crisisplan vormt de basis in de voorbereiding en organisatie van de crisisbeheersing in Veiligheidsregio Fryslân. Ons uitgangspunt is één crisisorganisatie die inzetbaar is voor alle (dreigende) crisistypen in onze regio. De wettelijk vastgelegde hoofdstructuur van de crisisorganisatie, met bijbehorende standaardbezetting en opkomsttijden vormt de basis van dit crisisplan. Crisisbeheersing is gebaat bij heldere afspraken over wie wat doet, wie welke besluiten neemt en hoe verantwoording wordt afgelegd. Daarbinnen moet flexibel worden ingespeeld op het type incident of crisis, de context en de ondersteuningsbehoefte van het bevoegd gezag of uitvoerende onderdelen. De gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) wordt dus niet rigide toegepast. De daadwerkelijke alarmering van de crisisorganisatie en de samenstelling van de teams kunnen worden aangepast. En waar nodig kan ook zonder de GRIP-opscaling een beroep worden gedaan op de kennis en expertise van crisisfunctionarissen.

1.1 Leeswijzer

Dit crisisplan beschrijft hoe de Friese crisisorganisatie feitelijk functioneert ten tijde van een incident of crisis. Het geeft weer uit welke teams de crisisorganisatie is opgebouwd, wat de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn en hoe de crisisrespons is georganiseerd bij acute en niet acute of dreigende situaties. Eerst wordt beschreven wat de wettelijke basisvereisten zijn, daarna wordt uitgelegd hoe we dat flexibel kunnen toepassen.

Vervolgens worden de ondersteunende processen beschreven: op- en afschalen, melding en alarmering, leiding en coördinatie, informatiemanagement, crisiscommunicatie, personeelszorg en logistiek. Tenslotte beschrijft het crisisplan de afspraken met partners waarmee samen wordt gewerkt op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau. De monodisciplinaire processen van de brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), politie, bevolkingszorg en waterbeheer en scheepvaartzorg zijn opgenomen in de bijlage en zijn in de eigen plannen van de afzonderlijke disciplines uitgewerkt.

1.2 Wettelijke taak en definities

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) regelt de inhoudelijke aspecten van crisisbeheersing, maar ook de organisatiestructuur ervan. Het doel is doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. Sinds de invoering van deze wet in 2010 is het Nederlands grondgebied verdeeld in 25 veiligheidsregio's. De VRF is daar één van en is congruent aan de grens van de Provincie Fryslân.

Relevante wet- en regelgeving

- 2010 Wet veiligheidsregio's
- 2010 Besluit veiligheidsregio's
- 2010 Besluit personeel veiligheidsregio's
- 2008 Wet publieke gezondheid
- 2012 Politiewet
- 1992 Gemeentewet

Artikel 1 Wvr De definities van een ramp en een crisis

In het crisisplan worden de begrippen 'ramp' en 'crisis' veelvuldig gebruikt en als volgt gedefinieerd:

Ramp

Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Crisis

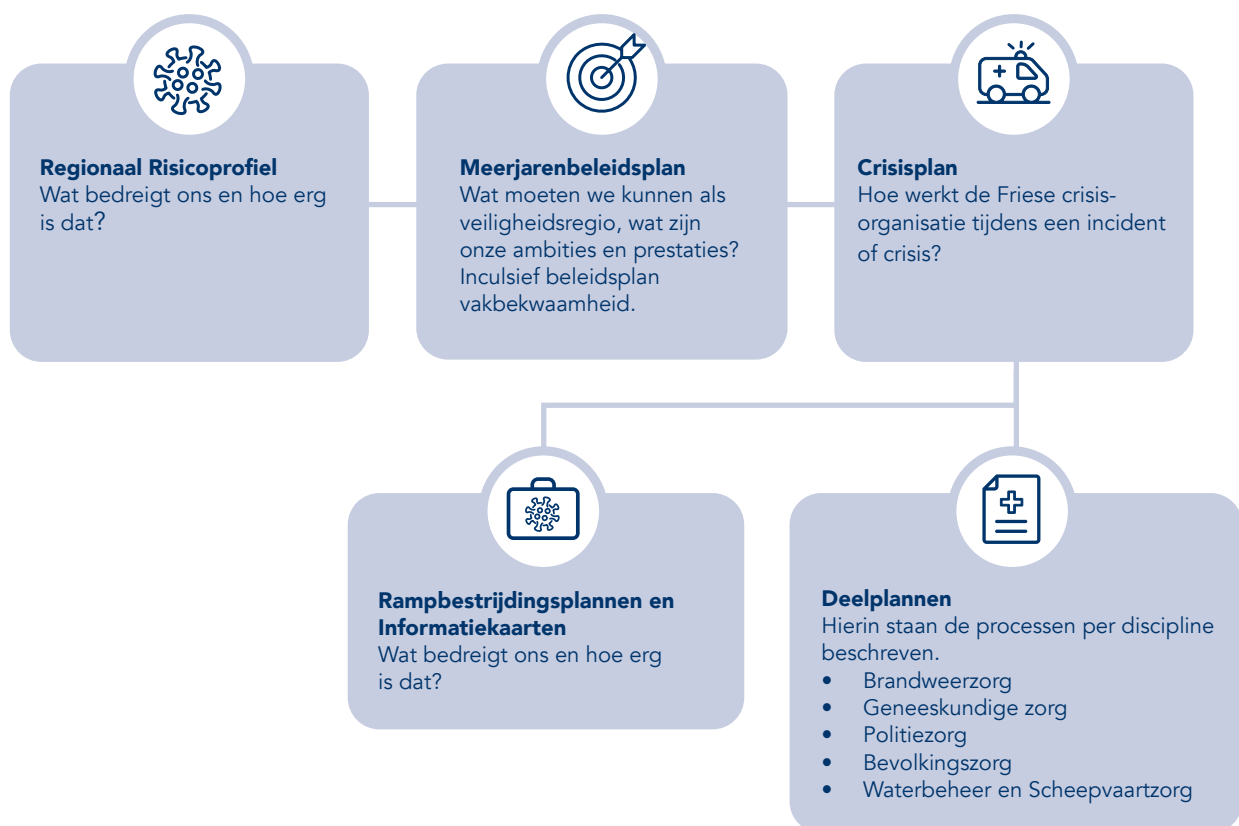
Een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

Naast 'ramp' en 'crisis' worden ook de begrippen incident, calamiteit, sluimerende crises en langdurige crises gebruikt. Naast een ramp of crisis kan de crisisorganisatie ook ondersteunen bij incidenten of gebeurtenissen waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties nodig is, maar waarbij de operationele leiding niet belegd hoeft te worden. Dan kan een beroep worden gedaan op (delen van) de crisisorganisatie.

1.3 Relatie met andere planvorming

Regionaal Risicoprofiel Meerjarenbeleidsplan veiligheid en beleidsplan vakbekwaamheid

Naast het crisisplan moet het bestuur van VRF ook elke vier jaar een Regionaal Risicoprofiel en een Meerjarenbeleidsplan vaststellen. Het risicoprofiel beschrijft de risico's voor Fryslân en berekent de kans en impact. Het beleidsplan veiligheid laat zien welke koers de veiligheidsregio de komende jaren wil varen en hoe binnen het Friese risicoprofiel invulling wordt gegeven aan veiligheid in Fryslân. En specifiek aan een crisisorganisatie met bevolgen crisisfunctionarissen die er 24/7 staan wanneer het nodig is. Onderdeel van het meerjarenbeleidsplan is het beleidsplan vakbekwaamheid. Daarin is beschreven hoe de afdeling Crisisbeheersing ervoor zorgt dat iedere crisisfunctionaris zich goed kan voorbereiden en ontwikkelen. Het gaat over het aantonen van vakbekwaamheid, leertrajecten en het borgen van leerpunten. Dit plan moet leiden tot een hogere kwaliteit van vakbekwaamheid en daarmee de bekwaamheid van de crisisfunctionarissen.

Rampbestrijdingsplannen (RBP)

Voor de bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, de zogenaamde hoogdrempelige inrichtingen in de regio, heeft de VRF de verplichting een rampbestrijdingsplan op te stellen en actueel te houden. Een RBP geeft inzicht in de bedrijfsprocessen en rampbestrijdingsorganisatie die het bedrijf heeft en benoemt de specifieke afspraken aanvullend op de generieke planvorming. De VRF heeft een Generiek RBP Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) bedrijven en een RBP Vliegbasis Leeuwarden.

Informatiekaarten

Voor een aantal typen incidenten (in combinatie met specifieke objecten) zijn informatiekaarten gemaakt. De informatiekaarten beschrijven de multidisciplinaire aanpak, daar waar deze afwijkt van de reguliere crisisbeheersing.

1.4 Besluitvorming en beheer

Het Algemeen Bestuur van de VRF stelt conform de Wvr ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast. Het beheer wordt uitgevoerd door de afdeling Crisisbeheersing. Iedere discipline is zelf verantwoordelijk voor de actualisatie van de monodisciplinaire informatie.

Naast de maatschappelijke ontwikkelingen is ook onze systeemwereld aan verandering onderhevig. Bijvoorbeeld door de eventuele effecten van de evaluatie Wet veiligheidsregio's of evaluaties naar aanleiding van de Coronacrisis. Dit crisisplan past nu in veel ontwikkelingen, maar niet alle uitkomsten zijn te overzien. Het crisisplan wordt eerder geactualiseerd en vastgesteld als er grote ontwikkelingen zijn die daar aanleiding toe geven.

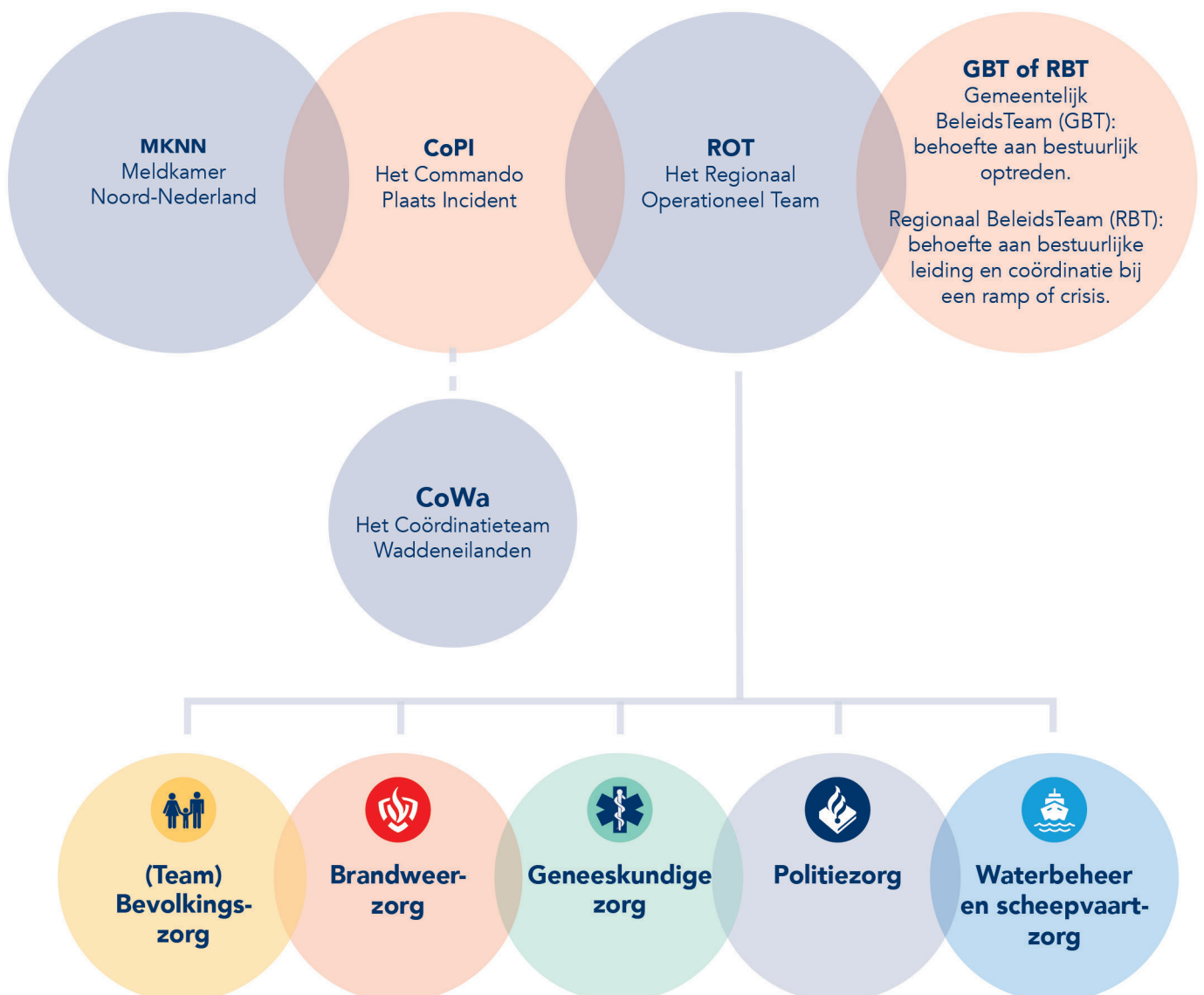
2. Crisisorganisatie Veiligheidsregio Fryslân

2. Crisisorganisatie Veiligheidsregio Fryslân

In dit hoofdstuk staan de teams binnen de crisisorganisatie beschreven. Voor elk onderdeel wordt de samenstelling, verantwoordelijkheden, taken, bevoegdheden en locatie beschreven. De tijden die in de tabel zijn opgenomen zijn gebaseerd op de wettelijke tijden. Uitgangspunt van VRF is dat functionarissen operationeel zijn vanaf het moment dat ze zijn gealarmeerd en beginnen met het uitvoeren van hun taken.

De hoofdstructuur bestaat uit de volgende onderdelen:

Hoofdprocessen

Afhankelijk van het incident worden verschillende activiteiten uitgevoerd. De crisisorganisatie kent de volgende hoofdprocessen: bevolkingszorg (belast met de regie en aansturing van de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen), brandweezorg, geneeskundige zorg, politiezorg, waterbeheer en scheepvaartzorg ([zie 9.1](#)). Hoe de crisispartners hun taken uitvoeren wordt beschreven in monodisciplinaire deelplannen, handboeken en procedures.

Coördinatieteam Waddeneilanden

Door de geïsoleerde ligging van de Friese Waddeneilanden Schiermonnikoog, Ameland, Terschelling en Vlieland moeten de hulpdiensten zichzelf tijdens de eerste uren van een incident redden. Veelal moeten zij dit doen met schaarste qua hulpverleningspotentieel en –middelen. En moet er, voor effectieve incidentbestrijding, multidisciplinair afgestemd worden. Daarom is in Fryslân het Coördinatieteam Waddeneilanden (CoWa) ingericht.

2.1 Meldkamer

Meldkamer Noord-Nederland

De meldkamer start binnen twee minuten met grootschalige alarmering. Dit is het direct en volledig alarmeren van de onderdelen van het CoPI t/m beleidsteam (BT).

Dit komt overeen met opschaling naar GRIP 1 of hoger. Zodra dit gebeurt, wordt het meldkamerproces aangestuurd door één leidinggevende: de calamiteitencoördinator (CaCo).

Taken	Kernverantwoordelijkheid CACO	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel	Locatie
	<ul style="list-style-type: none"> • Controleert de start van de alarmering en monitort het verloop. • Is verantwoordelijk voor de informatievoorziening en de multidisciplinaire coördinatie, tot dit is overgenomen door het CoPI en/of het ROT. • Verzorgt via portofoonkanaal RMG02 het startbeeld voor het aanrijdende CoPI. • Creëert een zo volledig mogelijke beschrijving van het incident in het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) ten behoeve van het (multidisciplinaire) informatieproces. • Heeft binnen vijf minuten een beschrijving van het incident gereed. • Fungeert als aanspreekpunt voor de crisisorganisatie.	CaCo Opschalen naar GRIP 1 en GRIP 2 indien mogelijk na overleg met een leidinggevende ter plaatse van het incident, de Leider CoPI of de Operationeel Leider.	CaCo	Direct na alarmering	MKNN: Noorderend 4, Drachten

¹NL-Alert waarschuwt en informeert over noodsituaties. In een NL-Alert staat wat er aan de hand is, wat het handelingsperspectief is en waar men meer informatie kan vinden. NL-Alert verschijnt op mobiele telefoons en is steeds meer op digitale reclameschermen en reisinformatieschermen van trein, bus, tram en metro te zien.

2.2 Commando Plaats Incident

Commando Plaats Incident (CoPI)

Op plaats incident wordt uitvoering gegeven aan de bestrijding en multidisciplinaire coördinatie van de ramp of crisis door een CoPI.

Het CoPI richt zich op het incident en de operationele effecten.

Taken	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel	Uitbreiding	Locatie
<ul style="list-style-type: none"> Bron- en effectbestrijding ter plaatse: inzetten, coördineren en aansturen van eenheden op de plaats van en nabij het incident. Scenariodenken op de korte termijn (<4 uur) en signaleren van knelpunten. Verzamelen en verwerken van operationele informatie. Bepalen en monitoren van uitvoerende en ondersteunende taken op de plaats van het incident. Het adviseren van het ROT. 	<p>Leider CoPI</p> <ul style="list-style-type: none"> Opschalen tot en met GRIP 2; Afschalen van GRIP 1 naar einde GRIP. <p>Officieren van dienst (OVD)</p> <ul style="list-style-type: none"> Opschalen naar GRIP 1 	<ul style="list-style-type: none"> Leider CoPI OvD Brandweer OvD Politie OvD Geneeskundig OvD Bevolkingszorg Communicatieadviseur CoPI Informatiemanager Geoinformatiemanager 	30 minuten na alarmering	<p>Standaard uitbreiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> OvD Waterschap <p>Op uitnodiging leider CoPI:</p> <ul style="list-style-type: none"> Adviseurs (functionele /algemene keten) Partners, experts 	Plaats incident
Kernverantwoordelijkheid functionarissen					
Leider CoPI	Officier van dienst	Communicatieadviseur	Informatiemanager	Geoinformatiemanager	
<ul style="list-style-type: none"> Het geven van leiding aan en het coördineren van de operationele inzet. Is eindverantwoordelijk voor het realiseren van de operationele inzet. Is eindverantwoordelijk voor het realiseren van de informatievoorziening. Is eindverantwoordelijk voor het realiseren van de crisiscommunicatie. Adviseert en deelt informatie mede aan het lokale bestuur bij GRIP 1 en in het geval van GRIP 2 (en hoger) naar de operationeel leider. 	<ul style="list-style-type: none"> Neemt deel aan het CoPI voor multidisciplinaire coördinatie en afstemming. Geeft operationeel leiding aan het monodisciplinaire optreden voor de operatie (bronbestrijding en operationele effecten). 	<ul style="list-style-type: none"> Adviseert en informeert het CoPI over het (sociale) mediabeeld en adviseert de leider CoPI over het af te geven handelingsperspectief. Verzorgt de woordvoering naar publiek en pers ter plaatse. 	<ul style="list-style-type: none"> Verantwoordelijk voor de (multidisciplinaire) coördinatie van het informatieproces in het CoPI. Voert regie op het (multidisciplinair) totaalbeeld bij GRIP 1. 	<ul style="list-style-type: none"> Zorgdragen dat uit alle beschikbare Geoinformatie de relevante Geoinformatie toegankelijk en helder wordt ontsloten. Regie voeren over de Geoinformatie voorziening. 	

Samenstelling en coördinatie bij meer CoPI's

De samenstelling van een tweede en/of meer CoPI's bij hetzelfde incident kan afwijken van de kernsamenstelling van het eerste CoPI. Bepalend voor de samenstelling van aanvullende CoPI's is de opdracht of taak die het team krijgt. Als er meer CoPI's actief zijn bij hetzelfde incident worden deze gecoördineerd door het CoPI dat als eerste is geformeerd, tenzij de leider van dit CoPI anders besluit in samenspraak met de Operationeel Leider (OL).

2.3 Regionaal Operationeel Team

Regionaal Operationeel Team

Wanneer multidisciplinaire coördinatie van de ramp of crisis noodzakelijk is in het effectgebied wordt ROT ingericht. Het ROT kan het CoPI ondersteunen en adviseert de OL in relatie tot schaarste, scenariodenken, continuïteit en coördinatie van de operatie en adviseert de burgemeesters over bestuurlijke dilemma's. De OL is eindverantwoordelijk voor de inzet van de crisisorganisatie en is daarbij verantwoordelijk voor het informeren en adviseren van de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio. De OL wordt hierbij ondersteund door een Adviseur OL, Informatiemanager, communicatieadviseur en Algemeen Commandanten (AC's). Dit ten behoeve van operationele coördinatie, scenariodenken, inzet schaarse middelen en bestuurlijke advisering.

Taken	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel	Uitbreiding	Locatie
<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunen/faciliteren van het CoPI in relatie tot schaarste en scenario's. Coördineren van de operatie (op verzoek of bij meer CoPI's). Bewaken continuïteit multidisciplinaire operationele inzet. Beslissen over verdelen van schaarse (operationele) middelen. Scenariodenken op de (middel)lange termijn (4 – 12 uur, > 12 uur). Bij dreigende of voorzienbare crises; inschatten potentiële impact risico, verduidelijken kans, voorbereiding en afstemming met betrokken partners. Het adviseren van de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio over bestuurlijke en communicatieve dilemma's. 	<p>Operationeel leider</p> <ul style="list-style-type: none"> Opschalen tot en met GRIP 2; Afschalen van GRIP 2 tot einde GRIP. 	<ul style="list-style-type: none"> OL Adviseur OL Informatiemanager GeoInformatiemanager Communicatieadviseur ROT AC Brandweezorg AC Politiezorg AC Geneeskundige zorg AC Bevolkingszorg 	<ul style="list-style-type: none"> Leidinggevenden: 45 minuten m.u.v. Informatiemanager: 30 minuten Sectie informatie-management: 40 minuten Communicatieadviseur: 30 minuten Secties: 60 minuten 	<p>Standaard uitbreiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liaison Waterschap Regionaal Militair Operationeel Adviseur <p>Naar behoefte/ op verzoek operationeel leider:</p> <ul style="list-style-type: none"> Adviseurs (functionele/ algemene keten) Partners, experts 	<p>Acute crisis: Regionaal Coördinatie Centrum (RCC) te Drachten.</p> <p>Niet acute crisis: locatie in overleg (kan ook via video-conferencing).</p>

Kernverantwoordelijkheid functionarissen

Operationeel leider	Adviseur OL	Informatiemanager	Geo-Informatiemanager	Communicatieadviseur	Algemeen Commandant
<ul style="list-style-type: none"> Draagt de eindverantwoordelijkheid over het operationele optreden. Voorziet de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio namens alle operationele hulpdiensten van bestuurlijk advies. Zorgt na alarmering, of direct na het eerste ROT-overleg voor een multidisciplinair beeld op hoofdlijnen aan de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio. Stemt af met de betrokken AC's en partners. Stemt af met de betrokken Operationeel Leiders in een bovenregionale of nationale crisisstructuur. 	<ul style="list-style-type: none"> Informeren, adviseren en sparringpartner van de OL. 	<ul style="list-style-type: none"> Verantwoordelijk voor de (multidisciplinaire) coördinatie van het informatieproces in het ROT. Voert regie op het (multidisciplinair) totaalbeeld vanaf GRIP 2. 	<ul style="list-style-type: none"> Zorgdragen dat uit alle beschikbare Geo-Informatie de relevante Geo-Informatie toegankelijk en helder wordt ontsloten. Regie voeren over de Geo-Informatievoorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> Informeert het ROT over het (sociale) media-beeld en adviseert de operationeel leider over de communicatiestrategie. 	<ul style="list-style-type: none"> Eindverantwoordelijk voor het operationeel functioneren van de (eigen) discipline. Adviseert de operationeel leider over operationele coördinatie, scenario's, inzet schaarse middelen en bestuurlijke dilemma's.

2.4 Gemeentelijk Beleidsteam

Gemeentelijk Beleidsteam (GBT)

Het GBT is gericht op het adviseren en ondersteunen van de burgemeester op strategisch niveau. Waaronder het inzetten van wettelijke (nood)bevoegdheden van de burgemeester, het afwegen van impact en het inperken van effecten in de nafase.

Taken	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel	Uitbreiding	Locatie
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren van het bevoegd gezag ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Besluiten op strategisch niveau - De communicatiestrategie • Anticiperen op lange termijn effecten. • Benoemen en afwegen van bestuurlijke en maatschappelijke impact van het incident. • Ondersteunen en adviseren van de burgemeester ten aanzien van het nemen van besluiten en monitoren van besluiten. • Bestuurlijk afstemmen met de bij het incident betrokken partners • Ondersteunen burgemeester bij het uitvoeren van noodbevelen of noodverordeningen. • Inperken effecten in de nafase. 	<p>Burgemeester</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opschalen tot en met GRIP 4 (in afstemming met voorzitter) • Afschalen van GRIP 3 naar GRIP 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgemeester • Gemeentesecretaris • Leidinggevende Brandweezorg • Leidinggevende Geneeskundige zorg • Leidinggevende Politiezorg • Informatiecoördinator • Communicatieadviseur 	60 minuten	<p>Naar behoefte/ op verzoek burgemeester:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Officier van justitie • Regionaal Militair Commandant • Bestuurder betrokken Waterschap(pen) • Adviseur Crisisbeheersing gemeente • Directeur veiligheidsregio² • Adviseurs (functionele/ algemene keten) • Notulist • Partners, experts 	Gemeentehuis
Kernverantwoordelijkheid functionarissen					
Burgemeester	Gemeentesecretaris	Leidinggevende Brandweezorg, Geneeskundige zorg en Politiezorg	Informatiecoördinator	Communicatieadviseur	
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt besluiten gericht op zijn/haar rol als boegbeeld en burgervader/-moeder, zet noodbevoegdheden in en kan vanuit zijn systeemverantwoordelijkheid ingrijpen in de crisisorganisatie. • Bepaalt het moment waarop bestuurlijk wordt op- of afgeschaald. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert de burgemeester over bestuurlijke aspecten. • Neemt na einde GRIP de overdracht van de crisisorganisatie naar de gemeente aan en stemt met de hoogst leidinggevende binnen de kolom Bevolkingszorg af hoe de nafase uitgevoerd wordt en of de crisisorganisatie ook na afschalen betrokken moet blijven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schetst namens de dienst een beeld van de operationele inzet. • Voorziet de burgemeester van bestuurlijk advies en faciliteert de burgemeester maximaal in al zijn of haar rollen. • Adviseert de burgemeester over de samenstelling van het GBT en organiseert het contact met partners en/of experts. • Borgt continu de verbinding tussen operatie en bestuur. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertegenwoordigt het Informatiemanagement (IM) -proces binnen het GBT. • Zorgt voor het delen en ontsluiten van essentiële informatie in het GBT en draagt op deze wijze bij aan effectieve besluitvorming. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informeert het GBT over het (sociale) mediabeeld en adviseert de burgemeester over de communicatiestrategie. 	

²Als bestuurlijk adviseur.

2.5 Regionaal Beleidsteam

Regionaal Beleidsteam (RBT)

Op het moment dat de voorzitter van Veiligheidsregio Fryslân een RBT bijeenroept (opschaling naar GRIP 4), is daarmee op grond van artikel 39 Wvr formeel sprake van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De wettelijke bevoegdheden voor het bestrijden ervan en in het kader van de openbare orde gaan dan over van de burgemeester naar de voorzitter van de Veiligheidsregio. De voorzitter neemt geen besluiten met toepassing van deze bevoegdheden dan nadat hij het RBT daarover heeft geraadpleegd, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

Taken	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren van de voorzitter veiligheidsregio ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Besluiten op strategisch niveau. - De communicatiestrategie. • Anticiperen op lange termijn effecten. • Benoemen en afwegen van bestuurlijke en maatschappelijke impact van het incident. • Voorzitter veiligheidsregio ondersteunen en adviseren ten aanzien van het nemen van besluiten en monitoren van besluiten. • Bestuurlijk afstemmen met de bij het incident betrokken partijen. • Informeren van bestuurlijke autoriteiten. • Ondersteunen voorzitter veiligheidsregio bij het uitvoeren van noodbevelen of noodverordeningen. • Ondersteunen voorzitter veiligheidsregio bij het nemen van een besluit over het aanvragen van bijstand. • Inperken effecten in de nafase. 	<p>Voorzitter veiligheidsregio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opschalen tot en met GRIP 5³ • Afschalen tot GRIP 2 • Overnemen van (crisis) bevoegdheden van de afzonderlijke burgemeesters in de regio volgens uit artikel 39 Wvr. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter veiligheidsregio • Betrokken burgemeester(s) • Coördinerend functionaris gemeenten • OL • Hoofdofficier van justitie • Regionaal Militair Commandant • Voorzitter betrokken waterschap(pen) • Informatiecoördinator • Communicatieadviseur 	<p>90 minuten</p> <p>Uitbreiding</p> <p>Naar behoefte/op verzoek voorzitter veiligheidsregio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Directeur veiligheidsregio⁴ • Adviseurs (functionele/algemene keten) • Partners, experts • Notulist <p>Locatie</p> <p>In overleg met RBT-leden (kan ook via videoconferencing)</p>
Kernverantwoordelijkheid functionarissen			
Voorzitter veiligheidsregio	Betrokken burgemeesters	Coördinerend functionaris gemeenten	OL
<ul style="list-style-type: none"> • Op grond van artikel 39 Wvr is de voorzitter van de veiligheidsregio bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan: <ul style="list-style-type: none"> - de artikelen 4 tot en met 7 van de Wet veiligheidsregio's; - de artikelen 172 tot en met 177 van de Gemeentewet, met uitzondering van artikel 176, derde tot en met zesde lid; - de artikelen 11, 14, eerste lid, 56, eerste en vierde lid, en 62 van de Politiewet 2012; - de artikelen 5 tot en met 9 van de Wet openbare manifestaties. • Het uitbrengen van een schriftelijk verslag na afloop aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert aan de voorzitter veiligheidsregio over besluiten op de coördinatie van een ramp/crisis. • Neemt besluiten gericht op zijn/haar overgebleven rollen en bevoegdheden in eigen gemeente, namelijk als boegbeeld en burger-vader/-moeder en het inzetten van noodbevoegdheden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert de voorzitter over bestuurlijke aspecten. • Verantwoordelijk voor regionale afstemming binnende kolom Bevolkingszorg over de maatregelen en voorzieningen van betrokken gemeenten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schetst namens alle diensten een beeld van de operationele inzet. • Voorziet de voorzitter veiligheidsregio namens alle operationele hulpdiensten van bestuurlijk advies.
Hoofd Officier van Justitie			
<p>Is binnen de crisisbeheersing verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (Politiewet, art. 13).</p>			
Informatiecoördinator			
<ul style="list-style-type: none"> • Vertegenwoordigt het IM-proces binnen het GBT. • Zorgt voor het delen en ontsluiten van essentiële informatie in het GBT en draagt op deze wijze bij aan effectieve besluitvorming. 			
Communicatieadviseur			
<p>Informeert het RBT over het (sociale) mediabeeld en adviseert de burgemeester over de communicatiestrategie.</p>			

³ Opschalen naar GRIP 5 gebeurt in afstemming met de voorzitter(s) veiligheidsregio van de betrokken regio(s).

⁴ Als bestuurlijk adviseur

2.6 Coördinatieteam Waddeneilanden

Coördinatieteam Waddeneilanden (CoWa)

Het CoWa is een multidisciplinair afstemmingsoverleg waarin vertegenwoordigers zitten van verschillende hulpdiensten van een Fries Waddeneiland. Het CoWa kan actief worden bij een (grootschalig) incident op een Waddeneiland en in ieder geval vanaf GRIP 1. En is belast met de operationele afstemming op het plaats incident en heeft speciale aandacht voor het logistieke proces eiland – vaste wal. De leider CoWa zit dit overleg voor. Vanaf GRIP 1 valt het CoWa onder de verantwoordelijkheid van het CoPI.

Taken	Op- en afschalen	Kernbezetting	Operationeel
<ul style="list-style-type: none"> Bron- en effectbestrijding ter plaatse: inzetten, coördineren en aansturen van eenheden op de plaats van en nabij het incident. Scenariodenken op de korte termijn (<4 uur) en signaleren van knelpunten. Verzamelen en verwerken van operationele informatie. Beoordelen van de schaarste (mensen en middelen ten behoeve van de incidentbestrijding) op het eiland. Bepalen en monitoren van uitvoerende en ondersteunende taken op de plaats van het incident: <ul style="list-style-type: none"> Het treffen van maatregelen gericht op het voorkomen en beperken van slachtoffers op de plaats incident. Het coördineren en aansturen van de hulpverlening aan slachtoffers. Het regelen van vervoersmiddelen over water en land voor slachtoffers, bijstand of ondersteuning. Het adviseren en het informeren van de Leider CoPI vanaf GRIP 1. De advisering aan het CoPI over het afbakenen van het inzetgebied (brongebied). Het verstrekken van informatie, gevraagd of ongevraagd, over de incidentbestrijding aan de op het incidentterrein opererende eenheden en het CoPI Het informeren van de betrokken burgemeester. 	<p>Leider CoWa (eiland)</p> <ul style="list-style-type: none"> De leider CoWa kan de CaCo of leider CoPI adviseren over het opschalen en afschalen. <p>Officieren van dienst (wal)</p> <ul style="list-style-type: none"> Opschalen naar GRIP 1. <p>Leider CoPI (wal)</p> <ul style="list-style-type: none"> Opschalen tot en met GRIP 2; Afschalen van GRIP 1 naar einde GRIP. 	<ul style="list-style-type: none"> Leider CoWa Bevelvoerder Brandweer Politieagent Ambulancemedewerker OvD Bevolkingszorg Vertegenwoordiger Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (KNRM) (evt. Search and rescue (SAR) liaison) Communicatieadviseur betrokken Waddengemeente 	<p>Streeftijd 30 minuten</p> <p>Uitbreiding</p> <p>Op uitnodiging leider CoWa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Adviseurs (functionele/ algemene keten) Partners, experts <p>Locatie</p> <p>Plaats incident</p>
Kernverantwoordelijkheid functionarissen			
Leider CoWa	CoWa leden	Communicatieadviseur Waddengemeente	
<ul style="list-style-type: none"> De leider CoWa werkt onder de verantwoordelijkheid van een leider CoPI bij GRIP 1. De leider CoWa geeft leiding aan de multidisciplinaire samenwerking in het CoWa (Bij GRIP 0 en 1). Informeert en adviseert de leider CoPI over de situatie op het Waddeneiland. 	<ul style="list-style-type: none"> Nemen deel aan het CoWa voor multidisciplinaire coördinatie en afstemming. Zoeken te allen tijde afstemming met de 'eigen' officieren van dienst. 	<ul style="list-style-type: none"> Adviseert en informeert het CoWa over het (sociale) mediabeeld en adviseert over het af te geven handelingsperspectief. Verzorgt de woordvoering naar publiek en pers. 	

3. Opschalingsmodellen

3. Opschalingsmodellen

Voor crisisbeheersing geldt dat we steeds vaker zien dat de inzet van de crisisorganisatie zich niet beperkt tot (het beperken van) de escalatie van een fysieke crisis. De trend van de ongekende crisis en het managen van effecten op de samenleving zet zich voort. Dit vraagt om een flexibele crisisstructuur. In veiligheidsregio Fryslân is daarvoor één crisisorganisatie actief die inzetbaar is voor alle typen crises. Van klassieke flitsramp tot (voorzienbaar) incident of sluimerende crisis.

3.1 Acute crisis

Bij een acute situatie moet er onder tijdsdruk direct door de crisisorganisatie gehandeld worden. Hierbij valt te denken aan een grote brand met bijkomende effecten, grootschalige uitval van stroom of water zonder bronlocatie of incidenten met een grote maatschappelijke impact.

- Voor acute situaties is GRIP het uitgangspunt. GRIP wordt landelijk in de veiligheidsregio's toegepast en regelt de multidisciplinaire opschaling en coördinatie van de crisisbeheersingsprocessen.
- In de praktijk is echter niet altijd behoefte aan alle drie lagen van de GRIP-structuur. De teams uit de crisisorganisatie kunnen flexibel worden ingezet afhankelijk van het crisistype. De samenstelling van de crisisteams hangt af van de aard, de schaal, de ondersteuningsbehoefte van het bevoegd gezag en de fase waarin de crisis zich bevindt. Ook kan het incident zich zó snel ontwikkelen dat er één of meerdere fasen overgeslagen worden.
- Ondanks de flexibiliteit blijven de reguliere taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden het uitgangspunt.
- Indien wordt afgeweken van de wettelijke hoofdstructuur, dan vereist dit, ook met het oog op de verantwoording achteraf, een expliciet besluit. Dit besluit wordt door de OL genomen in het eerste overleg en vastgelegd.

	Situatie	Crisisteam	Operationele leiding	Bevoegd Gezag	Alarmering
GRIP 1 operationeel	Operationeel optreden bij brongebied Behoeftte aan multidisciplinaire coördinatie op de incidentlocatie.	Meldkamer CoPI ⁵	Leider CoPI	Burgemeester	CoPI: Pager
GRIP 2 tactisch	Ondersteuning en advies Behoeftte aan multidisciplinaire coördinatie ruimer dan alleen op de plaats van het incident.	Meldkamer CoPI ROT	OL	Burgemeester	ROT: Pager en Openbare orde & Veiligheid (OOV) Alert
GRIP 3 strategisch besluitvormend	Bestuurlijk optreden Behoeftte aan multidisciplinaire coördinatie in de omstandigheid dat Bestuurlijke opgaven voor de burgemeester vragen om ondersteuning door een (kern-)GBT.	Meldkamer CoPI ROT GBT	OL	Burgemeester	GBT: Pager en OOV Alert
GRIP 4 strategisch besluitvormend	Meer gemeenten betrokken Behoeftte aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan ervan.	Meldkamer CoPI ROT RBT	OL	Voorzitter veiligheidsregio	RBT: Telefoon
GRIP 5⁶ tactisch / strategisch besluitvormend	Meer regio's betrokken Behoeftte aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis in meer regio's of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan ⁷ .	Meldkamers CoPI('s) ROT('s) RBT('s) In elke betrokken regio	OL(s)	Voorzitter(s) veiligheidsregio	Telefoon

⁵ Het is mogelijk dat in bepaalde situaties er geen of meerdere CoPI(s) actief zijn.

⁶ De voorzitters veiligheidsregio wijzen samen een coördinerend voorzitter en coördinerend ROT aan. In principe die van de bronregio.

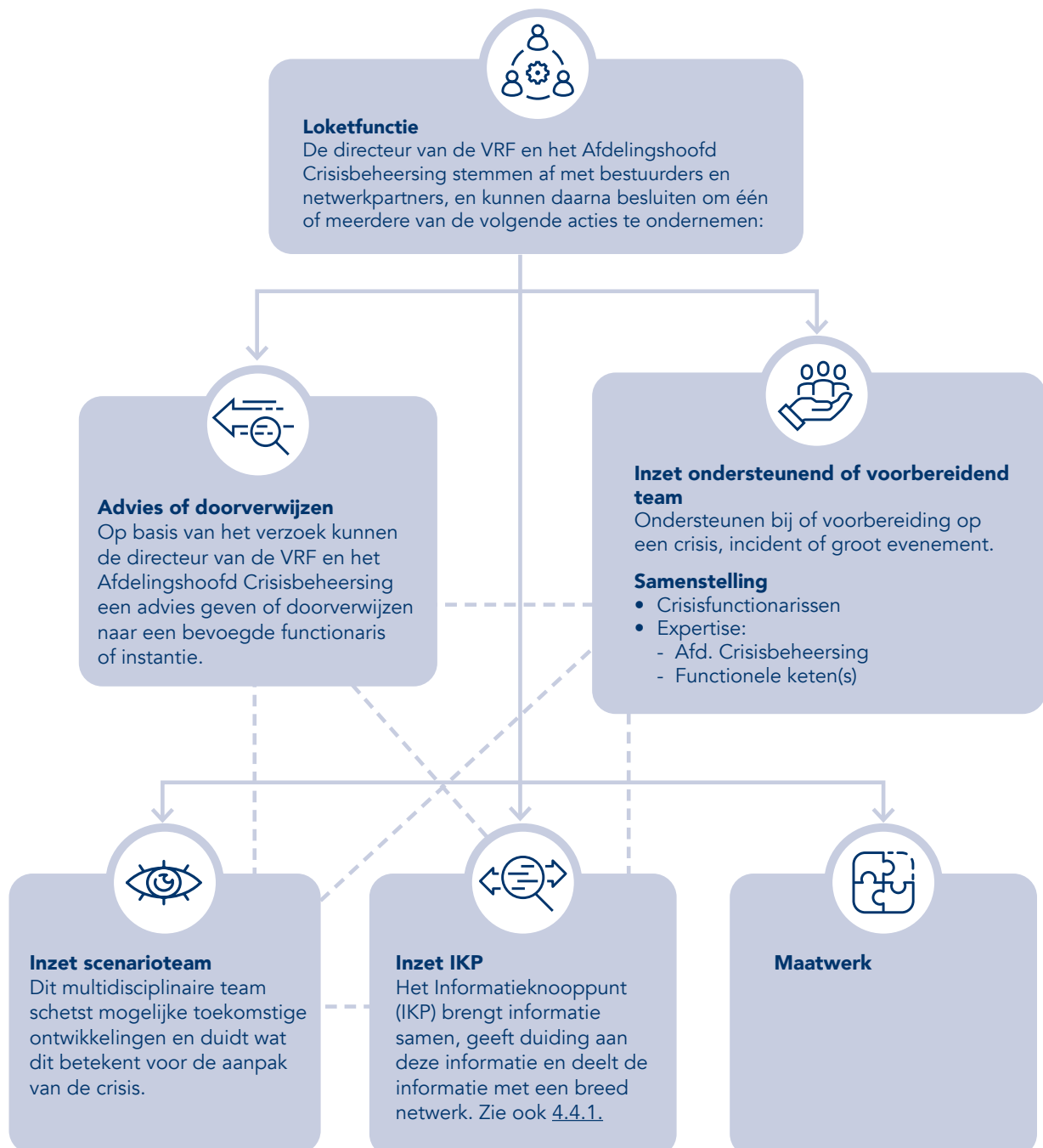
⁷ Waartoe de betrokken voorzitters veiligheidsregio's in gezamenlijkheid besluiten omdat het bestuurlijk noodzakelijk wordt gevonden.

3.2 Niet-acute situaties of sluimerende crisis

Bij een niet-acute situatie, een sluimerende of langdurende crisis is er meer tijd beschikbaar voor afstemming in de crisisorganisatie en met partners omdat de noodzaak om direct te handelen (nog) niet acuut is. Niet-acute situaties zijn bijvoorbeeld langdurige droogte, voorbereiding op ijspret in Fryslân, bedreiging van de volksgezondheid, dreigende maatschappelijke onrust. Of de voorbereiding op een groot evenement met regionale impact/ uitstraling, en waarbij multidisciplinaire inzet noodzakelijk kan zijn.

Deze typen crises vragen om een andere aanpak en ondersteuningsbehoefte van het bevoegd gezag. Vaak is er in deze situaties meer behoefte aan specifieke ondersteuning. Al dan niet in de vorm van een team op maat. Dus leggen we minder focus op vaste teams en functionarissen, maar pakken we ruimte voor aanpassing passend bij de aard, context en behoefte.

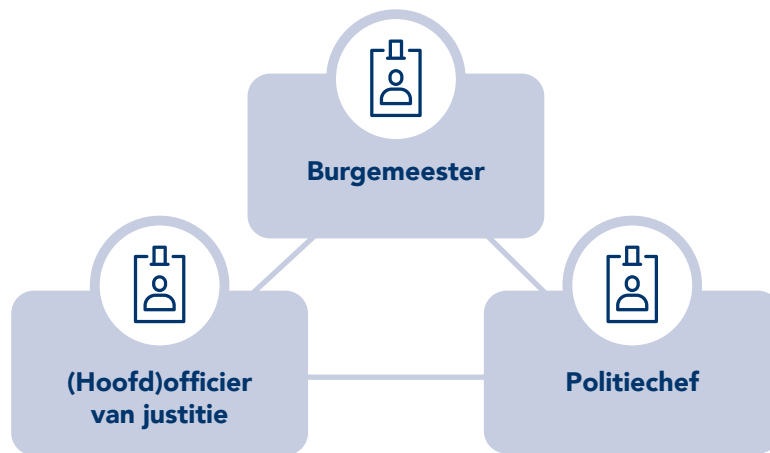
- De directeur van de VRF en het Afdelingshoofd Crisisbeheersing vervullen een loketfunctie voor de bestuurders en netwerkpartners.
- Op basis van het verzoek kunnen de directeur van de VRF en het Afdelingshoofd Crisisbeheersing adviseren of doorverwijzen naar netwerkpartners. Deze netwerkverbinding kan zijn naar een bevoegde functionaris (voorbeeld: Directeur publieke gezondheid (DPG) of instanties (functionele ketens). Of afhankelijk van het type incident of crisis en de behoefte van een bestuurder specifieke ondersteuning aanbieden.
- Ondersteuning bij of voorbereiding op een crisis of het incident, of de voorbereiding op een groot evenement met regionale impact / uitstraling gebeurt met een voorbereidend team. Dit team wordt samengesteld uit crisisfunctionarissen en eventueel aangevuld met expertise vanuit de afdeling Crisisbeheersing en/of de functionele ketens. Dit is geen eigenstandig besluit van de VRF, maar gaat in afstemming op directieniveau (of diens plaatsvervangers) van de kolommen en partners.
- De focus van het voorbereidend team ligt vaak op scenario-denken op operationeel, tactisch en strategisch niveau. En de multidisciplinaire afstemming van de te nemen voorzorgmaatregelen met betrekking tot de specifieke crisisdreiging. Voorbeelden van een niet acute situatie in onze regio waarbij wel een voorbereidend team actief is geweest: boerenprotesten, langdurige extreme droogte en vogelgriep.
- De inzet van een team bij een niet-acute situatie of sluimerende crisis hoeft niet gekoppeld te zijn aan een GRIP-opstapeling. Is coördinatie en afstemming afdoende dan hoeft de operationele leiding niet belegd te worden.
- De afdeling Crisisbeheersing ondersteunt daar waar gevraagd wordt.

Scenarioteam

Er kan door de OL voor worden gekozen om een multidisciplinair scenarioteam in te richten. Het team bestaat uit groep scenariodenkers en kent afhankelijk van het type crisis vertegenwoordigers van de hulpdiensten en partners. Het team overlegt over de zogenoemde 'early warnings' en wat er op basis van de beschikbare gegevens (o.a van het Informatieknooppunt (IKP)) te zeggen valt over de toekomst. Op die manier probeert het scenarioteam zich een voorstelling te maken van hoe de toekomst eruit kan zien en wat dit betekent voor de aanpak van de crisis. Daarbij kan ook onderscheid worden gemaakt tussen best case, real case en worst case. De beelden en adviezen worden gepresenteerd aan het crisisteam ten behoeve van de oordeels- en besluitvorming.

- De werkzaamheden van het scenarioteam worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de OL. De adviseur OL is voorzitter van dit team.

3.3 Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg is een overleg tussen twee gezagsdragers (de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie) en een politiechef. De crisisorganisatie wordt namelijk niet bij alle crises automatisch geactiveerd. Er zijn crisistypen met een grote strafrechtelijk component. Dan kan afstemming wenselijk zijn tussen de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie over de inzet van de politie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening en de taken ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Doel van het overleg is om de strafrechtelijke en bestuurlijke instrumenten zo goed mogelijk afgestemd toe te passen. De burgemeester en de (hoofd)officier van justitie staan niet in een hiërarchische verhouding tot elkaar.

Het driehoeksoverleg en een gemeentelijk of regionaal beleidsteam kunnen ten tijde van een incident, ramp of crisis beide noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld als het vraagstuk verder gaat dan alleen de handhaving van de openbare orde en de rechtsorde en wanneer multidisciplinaire afstemming noodzakelijk is. Een OL kan aansluiten bij het driehoeksoverleg om de informatielijn en afgesproken acties tussen het driehoeksoverleg en de multidisciplinaire inzet op elkaar afgestemd te houden. Er kan echter ook besloten worden om het driehoeksoverleg zonder OL plaats te laten vinden vanwege bijvoorbeeld privacygevoelige informatie.

4. Processen en procesverantwoordelijkheid

4. Processen en procesverantwoordelijkheid

Er staan zes voorwaardenscheppende processen voor de crisisorganisatie centraal bij de aanpak van (dreigende) rampen, crises en incidenten:

1. **Melding en alarmering**
2. **Op- en afschaling**
3. **Leiding en coördinatie**
4. **Informatiemanagement**
5. **Crisiscommunicatie**
6. **Personeelszorg en logistiek**

4.1 Melding en alarmering

Melding en alarmering omvat alle activiteiten die zijn gericht op het effectief en tijdig aannemen, verwerken en registreren van de gegevens over een incident of crisis en het alarmeren en/of informeren van de juiste eenheden, functionarissen, instanties en andere hulpbronnen. Dit proces is belegd bij de MkNN.

Randvoorwaarden melding en alarmering

- Het verkrijgen, verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een ramp, crisis of incident en deze gegevens vastleggen in het meldkamersysteem.
- De noodzakelijke gegevens over een incident of crisis tijdig beschikbaar stellen in het informatiesysteem van de VRF.
- De melding bevat gegevens op basis waarvan de MkNN de juiste hulp- en inzetbehoefte bepaalt.
- De initieel benodigde hulp is zo snel mogelijk gealarmeerd door de MkNN en zo effectief mogelijk beschikbaar. In de acute fase verloopt de alarmering van operationele teams (CoPI, ROT) via de pager en OOV Alert. Alarmering van de burgemeester, voorzitter veiligheidsregio, via OOV Alert of telefonisch.

4.2 Op- en afschalen

Opschalen is een combinatie van een intake (melding) en een inzet (alarmering en eventuele vervolgalarmingen en aflossingen). Afschalen is een combinatie van afschalen (verlagen coördinatie-niveau en overdragen incident aan mono-partner) en afronden (crisisfunctionarissen zijn weer inzetbaar en de nazorgfase is gestart). Op- en afschalen betekent het veranderen van het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie vanuit de dagelijkse situatie (basiszorg) naar één (regionale) crisisorganisatie, en vice versa.

Randvoorwaarden op- en afschalen

- Binnen de meldkamer wordt geregeld dat de reguliere werkzaamheden - naast de opgeschaalde situatie - voortgang hebben.
- Het niveau van opschaling is continu op de specifieke kenmerken van de situatie afgestemd, zodat verandering van structuur, werkprocessen en procedures maximaal blijft aansluiten bij aard, omvang en niveau van de situatie.
- Op- en afschalen vindt plaats op basis van de GRIP-regeling.
- Elke discipline kan, naar eigen behoefte, monodisciplinair op- en afschalen (door bijvoorbeeld één of meer actiecentra operationeel te maken)
- Wanneer regionale opschaling tekort schiet, wordt zo snel mogelijk bijstand aangevraagd.

4.3 Leiding en coördinatie

Leiding en coördinatie is het aansturen en samenbrengen van alle hulpdiensten om te komen tot een effectieve besluitvorming rondom alle processen, teams en functionarissen.

Randvoorwaarden leiding en coördinatie

- Alle disciplines werken vanuit één gezamenlijk, actueel beeld.
- Op het niveau van de benodigde leiding en coördinatie, vindt continue monitoring van de bestrijdingsresultaten en -inzet plaats, wat mede de basis vormt voor het (her)beoordelen en zo nodig bijstellen van besluiten.

4.4 Informatiemanagement

Informatiemanagement is het totaal aan activiteiten om de juiste (operationele) informatie tijdig en in de juiste vorm, aan de juiste personen beschikbaar te stellen. Kortom, het verzamelen, analyseren, filteren en doorgeleiden van de informatie die relevant is voor de operationele crisisbeheersing.

Randvoorwaarden informatiemanagement

- Alle functionarissen in de crisisorganisatie zijn verantwoordelijk voor het snel en actief delen (brengen en halen) van informatie als basis voor een actuele beeldvorming.
- Elke (mono)discipline en partner is verantwoordelijk voor haar eigen monodisciplinaire informatieproces.
- Valideren van informatie (betrouwbaar en identiteit van de bron bepalen).
- Informatiemanagement is ingericht volgens de principes van het netcentrisch werken.
- Informatie-uitwisseling wordt geborgd in LCMS.
- Informatiemanagement kent de volgende producten:
  - Monodisciplinaire beelden: Brandweer, Politie, Bevolkingszorg, Geneeskundige Zorg en andere partners.
  - Multidisciplinaire beelden: meldkamer, CoPI, ROT, GBT/RBT.
  - Totaalbeeld: situatiebeeld + monodisciplinaire/multidisciplinaire beelden

4.4.1 Informatieknooppunt

Vrijwel alle veiligheidsregio's zijn bezig met het inrichten van veiligheidsinformatiecentra of -knooppunten om de ontwikkeling van informatiegestuurde veiligheid een impuls én duurzaam karakter te geven. Daarnaast wordt steeds meer invulling gegeven aan informatiemanagement tussen rijk en regio's en betrokken crisispartners. Knooppunt coördinatie Regio's - Rijk (KCR2) is een stap in de doorontwikkeling van crisismanagement in ons land. KCR2 ondersteunt en versterkt de samenwerking tussen veiligheidsregio's en Rijkspartners, met name op het vlak van informatiemanagement en coördinatie in bovenregionale crisisbeheersing. Daarmee is KCR2 het verbindende samenwerkingsplatform. KCR2 ontwikkelt het landelijke beeld, heeft het overzicht in en de kwaliteit om ketens in iedere fase van de crises met elkaar te verbinden. De VRF vormt samen met veiligheidsregio's Drenthe en Groningen en Meldkamer Noord-Nederland een knooppunt (VINN). En het IKP van de VRF sluit als regionaal knooppunt aan bij deze initiatieven. Er wordt gewerkt volgens de filosofie van het netcentrisch werken. Het brengt informatie samen, geeft duiding aan deze informatie en deelt de informatie met een breed netwerk⁸. Dit kan middels een actueel veiligheidsbeeld, dashboards en de rol van informatiemakelaar tussen ketenpartners.

- Het is een continu proces dat in de reguliere fase wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd Crisisbeheersing van de VRF.
- Ook in een opgeschaalde situatie - niet acuut - kan inzet van onderdelen van het IKP gewenst zijn. Dan worden de werkzaamheden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de operationeel leider en vallen onder het proces informatiemanagement en dus de informatiemanager.

⁸ De inrichting van informatieknooppunten is momenteel volop in ontwikkeling. Dit vindt op een innovatieve manier plaats o.a. met proeftuinen. Waarbij toegevoegde waarde leveren het uitgangspunt is. Maar dat betekent ook dat de governance nog niet volledig is uitgewerkt. Ook binnen de VRF moet dat in 2022 geconcretiseerd worden.

4.5 Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie wordt beschreven als het verzamelen, verwerken en verspreiden van informatie die van belang is om een crisissituatie aan te pakken.

Het doel van crisiscommunicatie is het voorzien in de maatschappelijke informatiebehoefte op basis van drie operationele doelen:

- 1. Informatievoorziening (feiten): Wat is er gebeurd? Wat doet de overheid?**
- 2. Schadebeperking (handelingsperspectief): Wat kunnen mensen zelf doen?**
- 3. Betekenisgeving (duiding): Wat betekent dit voor de samenleving?**

Randvoorwaarden crisiscommunicatie

- Tijdens een crisis is er direct behoefte aan informatie. De taakorganisatie communicatie heeft het mandaat om zonder bestuurlijk overleg feitelijke informatie te delen met de buitenwereld en hiervoor de meest doeltreffende communicatiemiddelen in te zetten.
- Betrokken crisispartners delen in afstemming en conform hun eigen verantwoordelijkheden en lijnen benodigde informatie.
- Het proces crisiscommunicatie maakt deel uit van de discipline bevolkingszorg, maar de directe aansturing vindt niet plaats via de reguliere monodisciplinaire lijn⁹.
- Afhankelijk van het niveau van opschaling, is er aansturing van het communicatieproces door de leider CoPI, operationeel leider of burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio.

De praktische uitvoering van het proces crisiscommunicatie is beschreven in het Friese Handboek Crisiscommunicatie¹⁰.

4.6 Personeelszorg en logistiek

Personeelszorg is het tijdig zorgen voor herbezetting, restdekking en aflossing en nazorg van personeel. Logistiek is het zorgdragen van mensen en middelen, zoals systemen, eten en drinken, sanitaire voorzieningen, voertuigen en brandstof. Als de crisisorganisatie eenmaal is opgeschaald, moet zij zichzelf in stand kunnen houden zolang dit nodig is om de inzet tot een einde te brengen.

Randvoorwaarden personeelszorg en logistiek

- Personeelszorg en logistiek zijn in de basis een monodisciplinaire verantwoordelijkheid, maar kunnen wanneer nodig/in overleg met de operationeel leider ook multidisciplinair worden georganiseerd. In de praktijk worden logistieke taken op en nabij plaats incident vaak uitgevoerd door de brandweer of Defensie, zoals eten en drinken en sanitaire voorzieningen. Hierbij hebben we ook aandacht voor onze inwoners, bedrijven en instellingen die deelnemen aan initiatieven.
- De verantwoordelijkheid voor de voorzieningen en logistieke taken op locaties van de veiligheidsregio liggen bij de veiligheidsregio. In crisissituaties van de gemeentehuizen ligt deze verantwoordelijkheid bij de gemeentesecretaris van de gemeente.
- Het uitgangspunt is dat de nazorg bij grootschalige multidisciplinaire incidenten dusdanig georganiseerd moet zijn dat iedere crisisfunctionaris van de VRF, die betrokken is bij een ingrijpend incident, toegang heeft tot goede nazorg.

⁹ In het najaar van 2021 wordt de inrichting en aansturing van het proces crisiscommunicatie besproken met gemeenten en crisisfunctionarissen. Dit kan leiden tot wijzigingen.

¹⁰ Dit handboek is te vinden in de Crisisbeheersing App.

5. Algemene en functionele keten

5. Algemene en functionele keten

De bestuurlijke aansturing van de crisisbeheersing is in ketens georganiseerd. Er is één algemene keten en er zijn meer functionele ketens. Zie de bestuurlijke netwerkkaarten crisisbeheersing [op de site van het IFV.](#)

Elk crisistype valt onder een bepaald beleidsterrein en het overheidsgezag dat daarop bevoegd is. De algemene rampenbestrijding (ofwel openbare veiligheid) en het handhaven van de openbare orde vormen de algemene keten. De minister van Justitie en Veiligheid (JenV) en de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio zijn vertegenwoordigd in de algemene keten. In de functionele keten gaat het om één specifiek beleidsterrein zoals elektriciteit, infectie-ziekten, voedselveiligheid of terrorisme. Zowel de algemene keten als de functionele keten kunnen bij een crisis betrokken zijn.

Samenwerking en afstemming tussen de ketens vindt op twee niveaus plaats: regionaal (vertegenwoordigers van ministeries kunnen deelnemen aan overleggen van de crisisorganisatie) en nationaal (tussen ministeries). Bij een crisis in een functionele keten vindt de besluitvorming binnen de functionele keten plaats. De gemeenten en de veiligheidsregio bewaken de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid en treffen in dat kader hun eigen maatregelen.

6. Bovenregionale samenwerking en de nationale crisisstructuur

6. Bovenregionale samenwerking en de nationale crisisstructuur

Incidenten en crises kenmerken zich naar verwachting steeds meer door het overschrijden van fysieke en beleidsmatige grenzen. In de afgelopen jaren is een toenemende samenwerking zichtbaar tussen de veiligheidsregio's onderling en tussen de Rijkscrisisstructuur en de veiligheidsregio's. Enkele voorbeelden zijn de KPN-storing met als gevolg de uitval van 112 (2019), de boerenprotesten (2019) en de covid-19-pandemie (2020-2021).

6.1 Bovenregionale samenwerking

Bij (dreigende) regiogrensoverschrijdende incidenten, rampen, crises en grootschalige evenementen, wordt samengewerkt met de betrokken veiligheidsregio's. Dit kan gaan om operationele en/of bestuurlijke afstemming of coördinatie. De samenwerking beoogd een efficiënte en samenhangende inzet van mensen, middelen en expertise.

Bestuurlijke afstemming en coördinatie

Als er meer regio's betrokken zijn of een gezamenlijk probleem hebben en er is behoefte aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie, dan kan na bestuurlijk overleg tussen de betrokken regio's worden besloten tot samenwerking zonder GRIP-opstapeling of opstapeling naar GRIP 5.

- Opstapeling naar GRIP 5 gebeurt uitsluitend als de noodzaak ontstaat tot eenduidig bestuurlijk optreden. De toepassing van GRIP 5 en met name het van toepassing verklaren van artikel 39 WvR moet een bewuste keuze zijn (gelet op de bestuurlijke consequenties die dit heeft) die een expliciet gezamenlijk besluit van de betrokken voorzitter(s) vereist.

Als er sprake is van een duidelijk plaats incident, dan voert de bronregio de coördinatie over de bestuurlijke en operationele afhandeling van het incident. Als er geen duidelijk aanwijsbaar plaats incident is, coördineert de veiligheidsregio die daarvoor in onderling overleg wordt aangewezen. Alle betrokken voorzitters bekrachtigen dit gezamenlijk besluit.

Operationele afstemming en coördinatie

De OL-en van de betrokken regio's zijn verantwoordelijk voor de operationele afstemming en bereiden indien noodzakelijk gezamenlijk bestuurlijke besluitvorming voor. Als er een coördinerende veiligheidsregio is, treedt de OL van deze regio op als coördinerend OL.

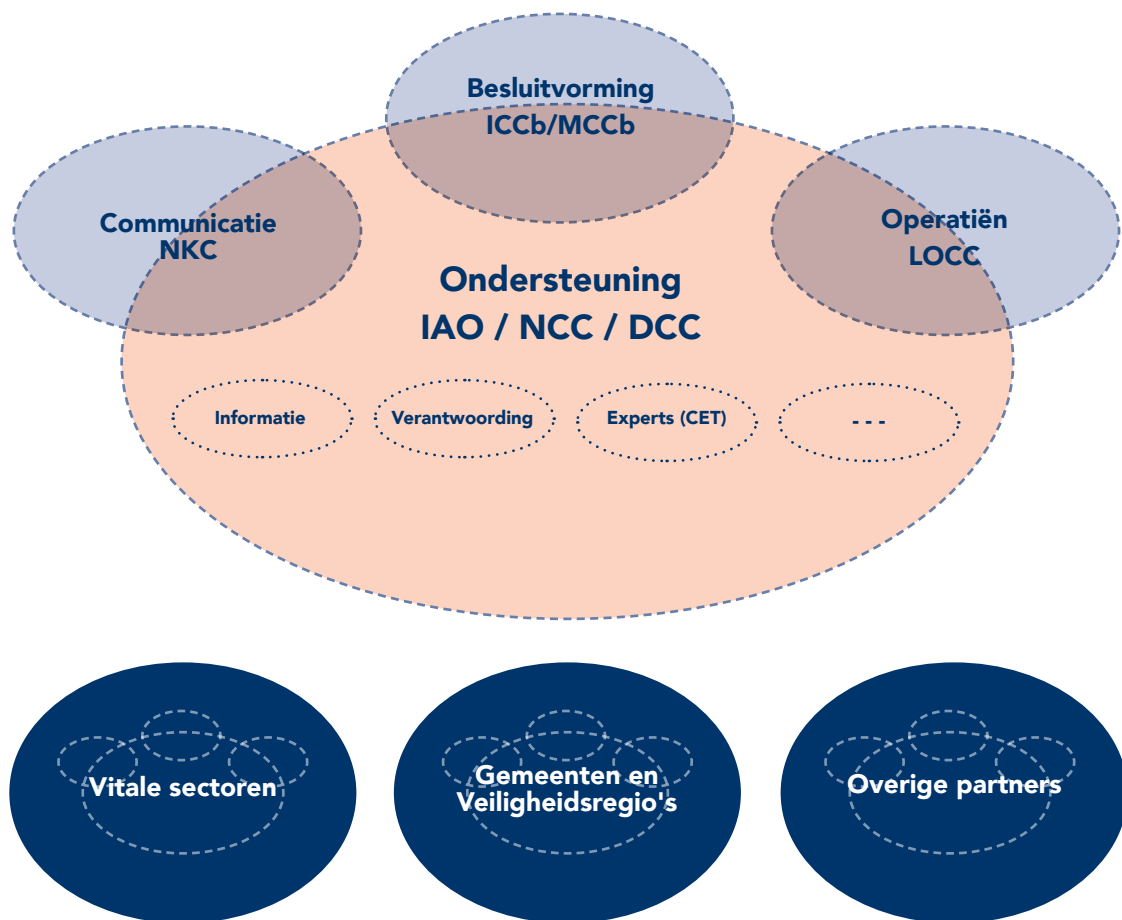
Informatiemanagement

De Informatiemanagers van de betrokken regio's zijn verantwoordelijk voor informatie-uitwisseling. Elke regio werkt in LCMS in een eigen regionaal incident en importeert eventueel TAB-bladen vanuit de buurregio.

De basis voor de informatie-uitwisseling tussen de regio's is de CaCo. Daar vindt de eerste afweging plaats of een incident in een andere regio extra aandacht vraagt in de eigen regio. De volgende stap is het informeren van de OL. De OL beslist over de verdere activering van de crisisorganisatie, verdere opstapeling of bredere informatievoorziening.

6.2 De nationale crisisstructuur

De Rijksoverheid kan ook een crisisorganisatie activeren, dit is de Nationale crisisstructuur. De minister van Justitie en Veiligheid (J&V) is de coördinerend minister op het gebied van crisisbeheersing. Uitgangspunt van de Rijkscrisisstructuur is dat ieder ministerie, en dus iedere minister binnen de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb), verantwoordelijk blijft voor de crisisbeheersingsmaatregelen op het eigen beleidsterrein. Er is geen sprake van een overdracht van bevoegdheden, ook niet naar de MCCb.

Besluitvorming

- MCCb: Ministeriële Commissie Crisisbeheersing**
 Het MCCb, voorgezeten door de minister van Justitie en Veiligheid of de minister-president, besluit over het geheel van maatregelen en voorzieningen in een situatie waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn, of in een andere situatie die een grote uitwerking op de maatschappij heeft of kan hebben. Op uitnodiging kunnen deskundigen het MCCb bijwonen.
- ICCb: Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing**
 Deze Commissie op hoog ambtelijk niveau (DG) wordt voorgezeten door de NCTV, adviseert de MCCb en neemt zo nodig en mogelijk ook zelf besluiten. Op uitnodiging kunnen deskundigen het ICCb bijwonen.

Operatiën

- **LOCC: Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum**
Het LOCC zorgt voor operationele informatievoorziening via het Multidisciplinair operationeel beeld (MLOB), planvorming & advisering en de coördinatie van bijstand.

Communicatie

- **NKC: Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie**
Het NKC zorgt tijdens een nationale crisis of incident voor de pers- en publiekscommunicatie vanuit de Rijksoverheid. Het NKC stemt met relevante partijen, waaronder de regionale crisisorganisatie, de timing en inhoud van de communicatie af.

Ondersteuning

- **NCC: Nationaal Crisiscentrum**
Het NCC is binnen de nationale crisisstructuur het centrale aanspreekpunt binnen de Rijksoverheid voor informatievoorziening op nationaal niveau voor alle publieke en private partners. Het NCC is permanent bezet en bestaat uit twee eenheden: de eenheid crisiscoördinatie en de eenheid communicatie.
- **IAO: Interdepartementaal Afstemmingsoverleg**
Het IAO ondersteunt en adviseert het ICCb en MCCb, bijvoorbeeld over de informatievoorziening, beeld- en oordeelsvorming, advies over specifieke aspecten, crisiscommunicatie of parlementaire verantwoording. Het IAO besluit over het afvaardigen van liaisons vanuit de nationale crisisorganisatie naar andere overheden, overheidsdiensten of (vitale) sectoren.
- **DCC: Departementaal Coördinatiecentrum**
Elk ministerie neemt maatregelen op het eigen beleidsterrein om crises aan te pakken. Daarvoor heeft ieder ministerie een Departementaal Coördinatiecentrum.

De werkwijze van de nationale crisisorganisatie is vastgelegd in het [Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming](#).

Informatiemanagement tussen veiligheidsregio's en het nationaal niveau

Informatiemanagement en coördinatie tussen veiligheidsregio's onderling en het nationaal niveau is in ontwikkeling. Het eerder beschreven [KCR2](#) is het beoogde centrale koppelvlak voor landelijke en nationale informatiestromen van onder andere vitale ketens naar regio's en andersom. Tot de definitieve inrichting van het KCR2 hebben het LOCC en NCC een rol in het maken van een gezamenlijk landelijk situatiebeeld als daar noodzaak voor is. Bijvoorbeeld als meerdere regio's bij een grootschalig incident betrokken zijn (interregionale behoefte) of een regionaal incident landelijke uitstraling heeft (bovenregionale behoefte). LOCC en NCC lezen de activiteiten mee die door de regio ingevoerd worden en kunnen deze informatie gebruiken voor het landelijke situatiebeeld.

7. Netwerkvorming

7. Netwerkvorming

Netwerkvorming is essentieel voor crisisbeheersing. Samen zijn de veiligheidsregio, de inwoners, bedrijven en instellingen verantwoordelijk voor de veiligheid in de regio. Dat vergt vele en ook wisselende samenwerkingsrelaties. En afhankelijk van de aard en omvang van crises moeten crisispartners flexibel reageren en acteren. Om netwerkvorming te bevorderen worden samenwerkingsafspraken gemaakt, in een aantal gevallen in de vorm van convenanten. Daarnaast worden themabijeenkomsten en oefeningen met inwoners en bedrijven georganiseerd. Omdat we te maken kunnen krijgen met nieuwe risico's in onze regio door bijvoorbeeld klimaatverandering, digitalisering en cyber is het versterken en vernieuwen van ons netwerk een continu proces.

7.1 Netwerkpartners

Naast de kernpartners zijn er verschillende andere partijen die een rol kunnen hebben tijdens een ramp of crisis. In de praktijk worden vaak de termen crisispartner en ketenpartner gebruikt. Netwerkpartners kunnen gevraagd en ongevraagd adviseren over het wel of niet op- en afschalen en afwijkingen. Sommige crisispartners hebben een eigenstandige wettelijke bevoegdheid ten aanzien van hun taakuitoefening in crisissituaties. In GRIP-situaties kunnen er meerdere partijen bevoegd gezag zijn. In hoofdstuk 5 staat uitgewerkt hoe bestuurlijke netwerkkaarten hierbij een hulpmiddel kunnen zijn.

Crisispartners van publieke organisaties buiten de veiligheidsregio-organisatie die een wettelijke taken of bevoegdheden hebben bij het waarborgen van vitale belangen zijn in de voorgaande delen genoemd:

- De (hoofd)officier van justitie, kan deelnemen aan het GBT of RBT.
- De voorzitter van het betrokken waterschap (Wetterskip Fryslân) kan deelnemen aan het RBT.
- Rijksheren, die als vertegenwoordigers van functionele ketens kunnen deelnemen aan een GBT of RBT.
- Defensie, voor het leveren van bijstand.

Andere crisispartners zijn o.a.: Rijkswaterstaat, Nederlandse Kustwacht, Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Er zijn ook private partijen die door hun functie in de samenleving, expertise en capaciteiten een rol kunnen spelen bij de crisisbeheersing. Ketenpartners zijn o.a: regionale ambulancevoorzieningen, Dokterswacht Friesland, Ziekenhuizen (Antonius, MCL, Nij Smellinghe, Sionsberg en Tsjongerschans), Rode Kruis, Drinkwaterbedrijven (Vitens), Elektriciteitsbeheerders (Liander), ProRail, KNRM, Data Fryslân en Omrop Fryslân (calamiteitenzender).

7.2 Burgerinitiatieven

De rol van de burger in crisisbeheersing verandert. Samen met de inwoners streeft de VRF naar een veilig en gezonde samenleving en zet zich in voor een goede samenwerking. Burgers mobiliseren zich steeds beter en ontplooiën steeds vaker initiatieven die bijdragen aan crisisbeheersing en het inperken van maatschappelijke effecten. De overheid verwacht ook steeds meer van burgers: dat zij investeren in zelfredzaam zijn en medeverantwoordelijkheid nemen voor hun eigen veiligheid. Steeds meer aandacht gaat uit naar 'samenredzaamheid': de gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking in crisisbeheersing tussen professionals, georganiseerde vrijwilligers en burgers. Wanneer een burgerinitiatief zich aandient is het van belang om erachter te komen wat het doel is van het initiatief, hoe en of het passend en/of helpend is en welke rol vanuit de crisisorganisatie daarbij passend is. Dit staat in de [Operationele werkwijze spontane burgerinitiatieven](#) beschreven.

De omgang met de netwerksamenleving, en daarmee spontane burgerinitiatieven, is een vraagstuk waar een oplossing voor geboden zal moeten worden om in te spelen op een veranderende wereld. De VRF heeft hierover in haar meerjarenbeleidsplan 2019- 2022 de ambitie uitgesproken om zich hiervoor sterk te maken: 'Wij participeren in de netwerksamenleving en faciliteren haar bij het werken aan veiligheid'. De VRF neemt drie belangrijke uitgangspunten mee om invulling te geven, deze zijn:

- **Een constructieve houding**
- **Heldere en duidelijke keuzes**
- **Optreden als één overheid**

7.3 Bijstand en steun

Voor de vele vormen van bijstand (nationaal en internationaal) en steunverlening in het openbaar belang treedt het LOCC namens het ministerie JenV op als centraal loket. Op basis van art 51 Wvr richt de voorzitter van de veiligheidsregio een verzoek aan de minister van JenV.

Voor aanvraag van bijstand op basis van de Wet veiligheidsregio's, niet zijnde onderlinge steunverlening, wordt verwezen naar het [Handboek Bijstand van Ministerie Justitie en Veiligheid \(JenV\)](#).

Defensie

Defensie is een vaste partner bij het bestrijden van rampen, crises, rechtshandhaving en humanitaire hulp in Nederland. Defensie zet mensen, middelen en meedenkexpertise in voor de (derde) hoofdtak van Defensie: Nationale Operaties.

De Militair Adviseur in de regio kan inzicht geven welke capaciteiten op de gewenste locatie binnen een gewenst tijdsbestek inzetbaar zijn. Hij is (mede-)verantwoordelijk voor het begeleiden van de aanvraag voor militaire bijstand of steunverlening. De [Catalogus Nationale Operaties van Defensie](#) beschrijft hoe Defensie de taken tijdens nationale operaties uitvoert en wat ze daarvoor beschikbaar heeft (militairen, middelen, materieel).

8. Nafase en herstel

8. Nafase en herstel

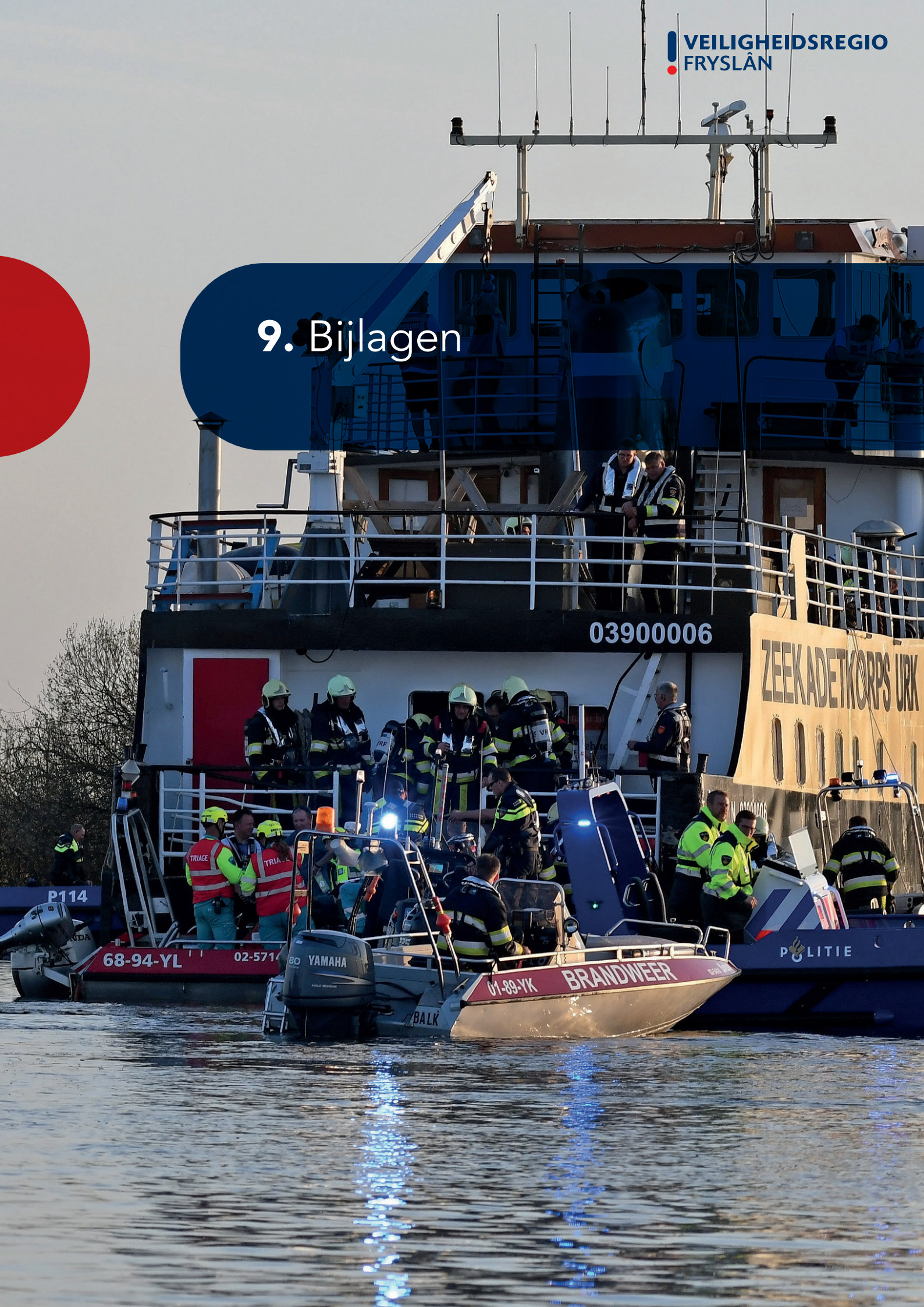
Na elk incident, ramp of crisis volgt een nafase. De nafase is gericht op de afhandeling van activiteiten die in de acute fase zijn opgestart en om de gevolgen op de middellange en lange termijn te verminderen. Denk aan het voorkomen van nieuwe, vergelijkbare situaties; het leed voor slachtoffers en hun familie beperken; bedrijfscontinuïteit herstellen; het beperken van financiële schade; het terugverdienen van vertrouwen, herstel van installaties en gebouwen en meer. In deze fase is alles erop gericht om terug te keren naar het normale, In veel gevallen is dat overigens niet de situatie van voor de crisis. Er ontstaat een nieuwe werkelijkheid.

De verantwoordelijkheid voor de nafase ligt na een overdracht door de crisisorganisatie bij de gemeente. De gemeente stemt met de hoogst leidinggevende binnen de kolom Bevolkingszorg af hoe de nafase wordt aangepakt en uitgevoerd. Met de OL wordt afgestemd of de crisisorganisatie ook na afschalen betrokken moet blijven. Hoewel het uitgangspunt moet zijn het herstel zo veel mogelijk in de reguliere structuren en met reguliere bevoegdheden op te pakken, kan het nodig zijn om gedurende een langere tijd een beroep te doen op de continuïteit van een crisisteam om dat te begeleiden.

Daarnaast is de herstelfase ook de fase waarin het leren en evalueren plaatsvindt.

9. Bijlagen

9. Bijlagen

9.1 Processen per discipline

In dit hoofdstuk zijn de processen opgenomen voor disciplines:

- **Brandweezorg**
- **Geneeskundige zorg**
- **Politiezorg**
- **Bevolkingszorg**
- **Waterbeheer en Scheepvaartzorg**

Hoe de crisispartners hun taken uitvoeren wordt beschreven in monodisciplinaire draaiboeken, plannen, handboeken en procedures.

9.1.1 Brandweezorg

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Bron- en emissiebestrijding	Brandbestrijding	Het redden van mens en dier bij brand, ondersteuning bij ontruiming en evacuatie, en het beperken en bestrijden van branden. Voor gedetailleerde informatie over beschikbare capaciteit en prestaties van de brandweerorganisatie wordt verwezen naar het Dekkingsplan 2.0 .
	Ongevalbestrijding gevaarlijke stoffen	Het redden en bevrijden van mensen bij incidenten met gevaarlijke stoffen en het stabiliseren en beperken van effecten voor de omgeving.
	Decontaminatie	Het ontsmetten van kleine aantallen slachtoffers, maximaal 10. Indien de taakstelling de capaciteit van het eigen peloton overstijgt kan het peloton CBR Ne (Chemisch, Biologisch, Radiologisch, Nucleair en explosie) uit Groningen worden gealarmeerd. Het CBRNe levert in aanvulling op de eigen eenheden een grootschalige ontsmetting tot maximaal 200 burgers en eventuele ondersteuning bij redding en bronbestrijding bij het vrijkomen van gevaarlijke stoffen.
Redding	Specialistische redding	Het bevrijden van mens of dier uit benarde of levensbedreigende omstandigheden.
	(urban) Search & Rescue	Het binnen 3 uur na alarmering binnen Nederland bieden van hulp in geval van aardbevingen, tunnelongevallen, instortingen en dergelijke.
	Technische hulpverlening	Het nemen van maatregelen in de repressieve fase om mens of dier te bevrijden uit benarde of levensbedreigende omstandigheden en het beperken van omgevingsgevaar.

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Ontsmetting	Mens en dier	Zie hierboven bij Decontaminatie.
	Voertuigen	Ontsmetting van eigen voertuigen en andere voor zover dit een acuut gevaar oplevert. Voor grootschalige en langdurige ontsmetting moet er een beroep gedaan worden op derden.
	Infrastructuur	Het wegnemen van acuut gevaar. De ontsmetting gebeurt door derden.
Verkennen	Verkenning gevaarlijke stoffen	Het in kaart brengen van het verspreidingsgebied van gevaarlijke stoffen en in afstemming met GHOR/ Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) een inschatting maken van de te verwachten gezondheids-effecten.
	Verkenning overige incidenten	Het in kaart brengen van slachtoffers en schade aan de omgeving en infrastructuur bij grootschalige incidenten als aardbevingen en natuurbranden.
Informatie	Informatievoorziening	Het verzamelen en delen van de binnen de brandweer beschikbare informatie ten behoeve van de overige hulpverleningsdiensten en het bestuur.

9.1.2 Geneeskundige zorg

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Acute (opgeschaalde) zorg	Triage	<p>Op de incidentlocatie heeft de geneeskundige hulpverlening te maken met verschillende soorten slachtoffers van lichamelijk zwaargewonde slachtoffers tot lichtgewond. Er zijn richtlijnen voor het triëren, behandelen en vervoeren van slachtoffers.</p> <p>Triage: is een continu proces, de slachtoffers worden continu gemonitord.</p> <p>Behandelen: Slachtoffers worden op de incidentlocatie gestabiliseerd en zo snel mogelijk vervoerd met de ambulance richting ziekenhuis. Zelfredzame slachtoffers gaan vaak op eigen gelegenheid naar de huisarts of ziekenhuis.</p> <p>Vervoeren: op basis van het patiëntenspreidingsplan worden de slachtoffers vervoerd richting ziekenhuis</p>
	Behandelen	
	Vervoeren	
Publieke gezondheidszorg	Psychosociale hulpverlening (PSH)	Incident met (kans op) maatschappelijk onrust of een ramp met slachtoffers en naasten. Voorkomen/beperken maatschappelijke onrust en psychosociale gezondheidsproblemen. Door bij te dragen aan herstel psychisch evenwicht en efficiënte hulpverlening.
	Infectieziektebestrijding	Uitvoering, coördinatie en afstemming van reguliere infectieziektebestrijding.
	Medisch milieukunde (MMK)	Uitvoering, bestrijdingsbeleid en inhoudelijke uitvoering van de reguliere MMK.
	Gezondheidsonderzoek na rampen	Via onderzoek verkrijgen van inzicht in de gezondheids-toestand van degenen die door een crisis/ramp zijn getroffen.
Continuïteit van zorg in de regio		Coördineren van de continuïteit van zorg in de regio. Primaire focus ligt op de zorgaanbieders van de acute zorg en aanbieders van de niet acute zorg die een grote invloed uitoefenen op de instroom, doorstroom en uitstroom in de zorgketen.

9.1.3 Politiezorg

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Mobiliteit	Statische verkeergeleiding	In het kader van het ongestoord en veilig laten verlopen van een evenement en/of crisis is de Chef Mobiliteit verantwoordelijk voor een ongestoorde, veilige circulatie van het verkeer alsmede begidsen en begeleiden. Onder verkeer wordt in dit verband verstaan: goederen- en mensenstromen.
	Dynamische verkeergeleiding	
	Technisch ongeval onderzoek	
Opsporing	Crowdmanagement	Het veilig, ongestoord en ordelijk laten verlopen van een evenement/crisis, het voorkomen van ordeverstoringen en het daadwerkelijk handhaven van de openbare en de rechtsorde.
	Crowd control	
	Riot control	
Opsporing	Tactische opsporing	Het verzorgen van een (grootschalig) opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Het onderzoeksdoel is: het opsporen van strafbare feiten alsmede het verrichten van opsporingshandelingen gericht op een voorspoedige afhandeling van een bepaald volume aanhoudingen binnen een Staf Grootschalig en Bijzonder politie-optreden (SGBO).
	Technische opsporing	
	Intelligence	
	Recherche maatregelen	
Opsporings- expertise	Politieeel onderhandelen	Het verzorgen van opsporingsexpertise ten behoeve van het opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten.
	Specialistische observatie	
	Specialistische recherchetoepassingen	
	Specialistische operaties	
	Explosieverkenning	
	Aanhouding en ondersteuning DSI	
Interventie	Politieeel onderhandelen	Het voorkomen of beëindigen van levensbedreigende situaties door specialistische interventie-eenheden of technische middelen alsmede de (specialistische) beveiliging van personen, objecten en/of geografische gebieden.
	Specialistische observatie	
	Specialistische recherchetoepassingen	
	Specialistische operaties	
	Explosieverkenning	
	Aanhouding en ondersteuning DSI	

Hoofdproces	Deelproces	oel
Handhaven netwerken	Handhaven maatschappelijke netwerken	Het onderhouden van netwerken is een voortdurend proces. Het leggen van relaties en onderhouden van netwerken gebeurt uiteraard buiten een crisissituatie. De revenuen hiervan, worden benut tijdens periode van crisis en rampbestrijding.
	Handhaven overige netwerken	
Bewaken en beveiligen	Bew. & Bev. Personen	Doel van het proces bewaken en beveiligen is binnen de reikwijdte van het SGBO, van de politie (mono of multi als 'sectie Politie" toegevoegd aan AC Politie binnen het ROT) het bewaken en beveiligen van de daarvoor in aanmerking komende personen, objecten, infrastructuur en diensten, indien de aantasting van de veiligheid zulke vormen dreigt aan te nemen dat daar zelfstandig geen weerstand aan geboden kan worden.
	Bew. & Bev. Objecten	

9.1.4 Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Publieke zorg	Opvang & primaire levensbehoefte	<p>Het opvangen en verzorgen van betrokkenen voor de periode dat zij (in geval van een crisis) nog niet naar hun (vaste) verblijfplaats kunnen terugkeren.</p> <p>Het treffen van maatregelen voor het verstrekken van voedsel, drinkwater, kleding, geld, medicijnen en tijdelijke huisvesting.</p> <p>Het opvangen en verzorgen van dieren met tussenkomst van verschillende organisaties.</p>
Omgevingszorg	Milieubeheer	Tijdens een bijzondere situatie zorgen voor het beheer van de weg, het water en de openbare ruimte van de gemeente.
	Ruimtebeheer	Het waarborgen van een veilige, gezonde (bebouwde) omgeving.
	Bouwbeheer	Zorg voor de handhaving van de kwaliteit dan wel het herstel van het milieu of de leefomgeving en het inzamelen van besmette of verdachte waren om (verdere) besmetting te voorkomen.
Informatie	Informatiemanagement	Genereren, verwerken, verstrekken, duiden en veredelen van informatie voor de aansturing en uitvoering van de processen bevolkingszorg.
	Verwantencontact	Verwanten die niet door de betrokkene zelf of door andere betrokkenen, behulpzame omstanders of hulpverleners ter plaatse (kunnen) worden geïnformeerd, worden door de overheid geïnformeerd.
Ondersteuning	Juridisch adviseur	Het verzorgen van ondersteuning en advisering van de crisisbeheersingsorganisatie.
	Financieel adviseur	Het verzorgen van ondersteuning en advisering van de crisisbeheersingsorganisatie.
	Adviseur verzekeringen	Het verkrijgen van inzicht in de totale omvang van de schade en de registratie en coördinatie van schademeldingen.
	Specialist nafase	Tijdens de acute fase wordt de nafase voorbereid op basis van het incident. Ook richt de nafase zich op de adequate overdracht van de crisisorganisatie naar de projectorganisatie nafase. Voordat de crisis is afgerond (normaliter binnen 24 uur) is een plan van aanpak voor de nafase opgesteld.
	Specialist GBA	Adviseren en ondersteunen. Ontsluiten van informatie uit de GBA.
	Facilitaire en ICT ondersteuning	Dit betreft beschikbaar en gereed maken van ruimten, verbindingen (ICT), bode en catering op de locatie(s) waar vanuit het team bevolkingszorg, de taakorganisaties en het GBT werken. En indien nodig organiseren van personele ondersteuning.

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Crisis-communicatie	Algemene doelen	<p>Operationeel Informatievoorziening: feitelijk over situatie, het verloop van het incident, de genomen en de te treffen maatregelen, openbaarmaking, verklaring en toelichting van het beleid van de burgemeester over de bestrijding van de crisis.</p> <p>Schadebeperking: waarschuwen voor dreigende situaties en het voorkomen van materiële, milieu- en of gezondheidsschade of de gevolgen hiervan beperken door het geven van gedrags- en handelingsadviezen / - instructies aan burgers en het verstrekken van communicatie adviezen aan het beleidsteam.</p> <p>Strategisch Betekenisgeving: duiding, dat wil zeggen duidelijk maken wat de crisis betekent voor de samenleving. Dit is expliciet een taak voor de verantwoordelijk burgemeester: de burgemeester als boegbeeld en burgervader.</p>
	Publieksvoorlichting	<ul style="list-style-type: none"> - Het informeren van betrokkenen over feiten en omstandigheden, te voorziene ontwikkelingen en handelingsperspectieven. - Duiding geven aan de crisis.
	Persvoorlichting	Het informeren van de pers over feiten en omstandigheden, te voorziene ontwikkelingen en handelingsperspectieven.
	Omgevingsanalyses	<ul style="list-style-type: none"> - Het verzamelen van gegevens over wat er speelt en leeft bij publiek en pers over incident/crisis. - Het analyseren en verwerken van gegevens ten aanzien van beleving, informatiebehoefte en gedrag van publiek en pers tot een omgevingsanalyse. - Het meten van het effect van de communicatie-aanpak. - Het geven van voortgangs- of afwijkingsinformatie.
	Webredactie	<ul style="list-style-type: none"> - Het verwerken van de communicatieaanpak uit het adviesrapport omgevingsanalyse tot communicatie-uitingen voor web / social media. - Het plaatsen en actualiseren van de communicatie-uitingen op relevante media. - Het geven van voortgangs- of afwijkingsinformatie.
Informatie	Informatievoorziening	Relevante partijen binnen de crisisorganisatie voorzien van de benodigde (communicatie)informatie.

9.1.5 Waterbeheer en Scheepvaartzorg

Hoofdproces	Deelproces	Doel
Search and Rescue		Opsporing en redding van in nood verkerende mensen en dieren op/onder water in de periode dat er nog overlevingskansen zijn.
Nautisch verkeersmanagement		Het proces vindt zowel plaats tijdens 'normale' omstandigheden als bij incidenten en kent twee doelen: 1) Verkeersopstoppingen of verkeersstremmingen te voorkomen en op te lossen, zowel binnen als buiten het rampterrein, om de hulpverlening en bestrijdingsactiviteiten zo min mogelijk te belemmeren en een vlotte verkeersafwikkeling te bevorderen; 2) Economische schade zoveel mogelijk beperken door het scheepvaartverkeer zo spoedig mogelijk weer doorgang te laten vinden, eventueel via een alternatieve route.
Beheer waterkwaliteit		De zorg voor de kwaliteit van het water en het behoud van het afgesproken kwaliteitsniveau of herstel naar dat niveau, inclusief het opruimen van (opdrijvende) stoffen of objecten op water of oevers die het waterbeheer en/of het nautisch beheer hinderen.
Beheer waterkwantiteit		De zorg voor het beheer en de instandhouding van waterkeringen en het reguleren van waterhoeveelheden in het landelijk hoofdsysteem en de regionale watersystemen.
Informatie-management		Relevante partijen binnen de regionale crisisorganisatie voorzien van de benodigde informatie.

Overzicht bevoegd gezag per type water

Hoofdproces	Fries binnenwater	IJsselmeer	Waddenzee	
Search and Rescue (SAR)	Brandweer (link met brandweerproces redden mens en dier)	Kustwacht	Kustwacht	Kustwacht
Nautisch verkeersmanagement	Gemeente, Provincie of Rijkswaterstaat (hoofdvaarweg LD)	Gemeente (havens), Rijkswaterstaat	Gemeente (havens), Rijkswaterstaat	Kustwacht
Beheer waterkwaliteit	Wetterskip	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
Beheer waterkwantiteit	Wetterskip	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
Informatie-management	Wetterskip, Rijkswaterstaat en Kustwacht hebben een opschaalbare mono-crisisorganisatie, waarbij informatiemanagement naar de multi crisisorganisatie en vice versa geborgd is.			

9.2 Afkortingen

AC	Algemeen Commandant
AOL	Adviseur Operationeel Leider
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BT	Beleidsteam
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CBRNe	Chemisch, Biologisch, Radiologisch, Nucleair en explosie
CoPI	Commando plaats incident
CoWa	Coördinatieteam Waddeneilanden
C2000	Landelijke communicatiesysteem voor hulpverleningsdiensten in Nederland
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum
DPG	Directeur publieke gezondheid
DSI	Dienst Speciale Interventies
GAGS	Gezondheidskundig adviseur Gevaarlijke stoffen
GBA	Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIM'er	Geo-Informatiemanager
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
IAO	Interdepartementaal Afstemmingsoverleg
ICCb	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid (Per 2022: NIPV - Nederlands Instituut Publieke Veiligheid)
IKP	Informatieknooppunt
IM'er	Informatiemanager
IM-proces	Informatiemanagementproces
KCR2	Knooppunt coördinatie Regio's – Rijk
KNRM	Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LTFO	Landelijk Team Forensische Opsporing
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
MCCb	Ministeriële Commissie Crisisbeheersing
Min. JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
MkNN	Meldkamer Noord Nederland
MLOB	Multidisciplinair operationeel beeld
MMK	Medische Milieukunde
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NKC	Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie
OL	Operationeel Leider
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OVD	Officier van dienst
PSH	Psychosociale hulpverlening
RBP	Rampbestrijdingsplannen
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
ROT	Regionaal Operationeel Team
SAR	Search and rescue
SGBO	Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden
TBz	Team Bevolkingszorg
Vr	Veiligheidsregio
VRF	Veiligheidsregio Fryslân
Wvr	Wet veiligheidsregio's

Regionaal Crisisplan

2022-2025

Veiligheidsregio Fryslân

Colofon

Versie:	1.0
Status:	Definitief
Datum:	15 december 2021
Auteur(s):	Projectgroep Crisisplan
Uitgevende instantie:	Veiligheidsregio Fryslân
Plaats van uitgave:	Leeuwarden